

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

28.08.2026. Nr. P005-17/27.1/6439

Uz 13.08.2026. Nr. b/n

SIA "XXXXXXX"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) ir izskatījis SIA "XXXXXXX", reģistrācijas Nr. YYYYYYYY (turpmāk – iesniedzēja), iesniegumu par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzēja iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 98. panta pirmo daļu privātpersonai ir tiesības vērsties iestādē ar iesniegumu un saņemt uzziņu par savām tiesībām tiesiskajā situācijā, kura izriet no konkrētiem apstākļiem.

Īstenojot minētās tiesības un nolūkā nodrošināt tiesiskās noteiktības principa ievērošanu plānotajā saimnieciskajā darbībā, iesniedzēja vēršas VID ar lūgumu sniegt uzziņu par preču izcelsmes noteikšanas tiesiskajiem aspektiem un muitas normatīvo aktu piemērošanu zemāk aprakstītajā tiesiskajā situācijā.

[1] Iesniedzēja plāno veikt preču pārstrādi savā ražotnē Rīgā, Latvijas Republikā, bez preču izlaišanas brīvam apgrozījumam Eiropas Savienības (turpmāk – ES) muitas teritorijā. Plānotā darījuma un ražošanas procesa gaita ir šāda:

1) iesniedzēja no trešās valsts (Ķīnas Tautas Republikas) ieved izejvielu – kristālisko amonija sulfātu (Kombinētās nomenklatūras (turpmāk – KN) kods 3102210000). Prece tranzīta statusā tiek novietota muitas noliktavā, neveicot tās izlaišanu brīvam apgrozījumam;

2) muitas noliktavā esošajai izejvielai pārstrādes vietā tiek pievienots otrs komponents – arī kristāliskais amonija sulfāts, KN kods 3102210000, kas ir iegādāts Eiropas Savienības iekšējā tirgū (Beļģijas Karalistē) un kuram ir Eiropas Savienības preces statuss;

3) tehnoloģiskā ražošanas procesa ietvaros, mehāniski un termiski apstrādājot un apvienojot abus iepriekšminētos komponentus, tiek iegūts gala produkts –

granulēts amonija sulfāts. Iegūtajam gala produktam (granulētam amonija sulfātam) saglabājas sākotnējais KN kods 3102210000.

4. Gala produktu pilnā apjomā ir plānots eksportēt uz trešajām valstīm.

[2] Ņemot vērā izklāstītos faktiskos apstākļus, kuru tiesiskās sekas ir atkarīgas no to juridiskā vērtējuma, iesniedzēja lūdz VID sniegt uzziņu un atbildēt uz šādiem jautājumiem:

1) vai aprakstītajā ražošanas procesā (trešās valsts (Ķīnas Tautas Republikas) un ES preces apvienošana un granulēšana) gala produkts – granulētais amonija sulfāts (kombinētās nomenklatūras (KN) kods 3102210000) – ir uzskatāms par Latvijas Republikas izcelsmes preci;

2) vai, veicot šāda produkta eksportu uz trešajām valstīm, uz preces iepakojuma un pavaddokumentos drīkst norādīt preču izcelsmes marķējumu Eiropas Savienībā, izmantojot norādes “Ražots Latvijā”, “Ražots ES” vai “Made in EU”;

3) kāda ir tiesiski noteiktā izmantoto izejvielu vērtības vai svara procentuālā attiecība starp Ķīnas Tautas Republikas un ES izcelsmes produktiem, lai gala produktam varētu tiesiski piešķirt Latvijas Republikas (ES) izcelsmi, ja preces KN kods nemainās un process ietver granulēšanu;

4) vai aprakstītais process – divu identisku KN kodu preču mehāniska sajaukšana un sekojoša granulēšana (fizikālās formas maiņa) – pārsniedz Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2015/2446 34. pantā noteikto “minimālo darbību” sliekšni un ir kvalificējama kā būtiska pārstrāde?

[3] Uzziņa iesniedzējai ir nepieciešama tiesiskās noteiktības principa nodrošināšanai pirms plānoto darījumu un pārstrādes procesu uzsākšanas. Oficiāls VID juridiskais vērtējums par preču izcelsmes valsts noteikšanu ir būtisks, lai iesniedzēja varētu:

- tiesiski precīzi plānot saimniecisko darbību un izvēlēties atbilstošu muitas procedūru;

- nodrošināt pareizu preču deklarēšanu, noformējot eksporta muitas deklarācijas;

- savlaicīgi novērtēt un novērst iespējamās tirdzniecības politikas, antidempinga maksājumu un muitas riskus, kas saistīti ar gala produkta eksportu uz trešajām valstīm un izcelsmes sertifikātu (Certificate of Origin) saņemšanu.

[4] Preču izcelsmes noteikšanu ES regulē Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013 (Savienības Muitas kodekss) 60. pants. Tā otrais punkts nosaka, ka precēm, kuru ražošanā iesaistīta vairāk nekā viena valsts vai teritorija, par izcelsmes valsti uzskata valsti vai teritoriju, kurā ir notikusi to pēdējā nozīmīgā, ekonomiski pamatotā pārstrāde vai apstrāde šim nolūkam aprīkotā uzņēmumā, kura beidzas ar jauna produkta saražošanu vai ir svarīga tā ražošanas stadija.

Izvērtējot minētos faktiskos apstākļus, iesniedzēja izsaka šādus juridiskos apsvērumus un lūdz VID sniegt juridisko vērtējumu par minēto tiesību normu piemērošanu aprakstītajā situācijā:

1) iesniedzēja uzskata, ka plānotais ražošanas process – kristāliska amonija sulfāta termiskā un mehāniskā apstrāde, pārvēršot to granulētā formā – pārsniedz Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2015/2446 34. pantā minēto “minimālo darbību” sliekšni. Procesā rezultātā mainās preces fizikālās īpašības, lietošanas specifika un

tirgus vērtība, kas liecina par jauna produkta ražošanas stadiju SMK 60. panta otrā punkta izpratnē;

2) kaut arī granulēšanas procesā gala produktam saglabājas sākotnējais KN kods 3102 21 00 00, preču klasifikācijas koda nemainība pati par sevi automātiski neizslēdz izcelsmes maiņu. Muitas tiesību akti pieļauj izcelsmes piešķiršanu, pamatojoties uz veikto tehnoloģisko operāciju būtiskumu un radīto pievienoto vērtību, nevis tikai uz KN koda maiņu;

3) gadījumā, ja tehnoloģiskais process Latvijas Republikā tiktu kvalificēts kā nepietiekams neatkarīgas izcelsmes iegūšanai, gala produkta izcelsme būtu nosakāma pēc izmantoto materiālu masas vai vērtības dominējošās proporcijas. Iesniedzēja uzskata, ka, apvienojot identiska KN koda preces, nepreferenciālā izcelsme ir attiecināma proporcionāli tam komponentam (ES vai trešās valsts), kurš veido produkta vērtības vai svara galveno daļu.

VID, izvērtējis iesniedzējas iesniegumā sniegto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošos konkrētos jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, (turpmāk – Regula Nr. 952/2013) 201. panta 3. punktā noteiktajam, kad ārpussavienības preces izlaiž brīvā apgrozībā, tās iegūst Savienības preču muitas statusu.

Nepreferenciālo izcelsmi ES nosaka saskaņā ar Regulas Nr. 952/2013 60. pantā un Komisijas 2015. gada 28. jūlija Deleģētās regulas (ES) 2015/2446, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem, (turpmāk – Regula 2015/2446) 31.–36. pantā un 22-01. pielikumā noteiktajām prasībām.

Saskaņā ar Regulas Nr. 952/2013 60. panta 2. punktu precēm, kuru ražošanā iesaistīta vairāk nekā viena valsts vai teritorija, par izcelsmes valsti uzskata valsti vai teritoriju, kurā ir notikusi to pēdējā nozīmīgā, ekonomiski pamatotā pārstrāde vai apstrāde šim nolūkam aprīkotā uzņēmumā, kura beidzas ar jauna produkta saražošanu vai ir svarīga tā ražošanas stadija.

Saskaņā ar Regulas 2015/2446 32. pantu preces, kas uzskaitītas 22-01. pielikumā, uzskata par tādām precēm, kurām pēdējā būtiskā pārstrāde vai apstrāde, kas beidzas ar jauna produkta saražošanu vai ir svarīga tā ražošanas stadija, notikusi kādā valstī vai teritorijā, kurā ir izpildīti minētajā pielikumā izklāstītie noteikumi vai kas ir nosakāma ar šiem noteikumiem.

Saskaņā ar Regulas 2015/2446 33. panta pirmo daļu ikvienu pārstrādes vai apstrādes darbību, kas veikta citā valstī vai teritorijā, uzskata par ekonomiski nepamatotu, ja, pamatojoties uz pieejamajiem faktiem, tiek konstatēts, ka šīs darbības mērķis bija izvairīties no tādu pasākumu piemērošanas, kas minēti Kodeksa 59. pantā.

Saskaņā ar Regulas 2015/2446 33. panta otro daļu attiecībā uz precēm, uz kurām attiecas 22-01. pielikums, piemēro nodaļas palīgnoteikumus par attiecīgajām precēm.

Saskaņā ar Regulas 2015/2446 33. panta trešo daļu attiecībā uz precēm, uz kurām neattiecas 22-01. pielikums, ja pēdējā apstrāde vai pārstrāde uzskatāma par ekonomiski nepamatotu, uzskata, ka preču pēdējā būtiskā ekonomiski pamatotā pārstrāde vai apstrāde, kas beidzas ar jauna produkta saražošanu vai ir svarīga tā ražošanas stadija, notikusi valstī vai teritorijā, kurā ir materiālu lielākās daļas izcelsme. Ja galīgais produkts ir klasificējams Harmonizētās sistēmas 1. līdz 29. nodaļā vai 31. līdz 40. nodaļā, materiālu lielāko daļu nosaka, pamatojoties uz materiālu svaru. Ja galīgais produkts ir klasificējams Harmonizētās sistēmas 30. vai 41.–97. nodaļā, materiālu lielāko daļu nosaka, pamatojoties uz materiālu vērtību.

Preces ar KN kodu 3102210000 nav uzskaitītas Regulas 2015/2446 22-01. pielikumā.

Eiropas Komisija ir publicējusi norādījumus saskaņotai “pēdējās būtiskās pārveidošanas” pamatprincipa interpretācijai attiecībā uz precēm, kuras nav uzskaitītas Regulas 2015/2446 22-01. pielikumā, un lai palīdzētu muitas iestādēm un uzņēmējiem. Šajos norādījumos KN pozīcijā 3102 klasificētām precēm noteiktais izcelsmes kritērijs ir “*CTH*” (*Change of Tariff Heading*) jeb maiņa uz konkrēto pozīciju no kādas citas pozīcijas. Minēto norādījumu piezīmēs 31. nodaļas precēm kā noteiktu izcelsmi piešķirošas ir norādītas šādas darbības: ķīmiskā reakcija, attīrīšana, standarta materiālu ražošana, izomēru atdalīšana (https://taxation-customs.ec.europa.eu/table-list-rules-conferring-non-preferential-origin-products-following-classification-cn_en).

Izvērtējot iesniegumā norādītos apstākļus, secināms, ka ražošanas procesā tiks sajauktas divas vienādas izejvielas un mainītas to fizikālās īpašības – forma, bet netiks mainīts ķīmiskais sastāvs. Pēc granulēšanas iegūtais produkts – granulēts amonija sulfāts – tiek klasificēts ar KN kodu 3102 21, kas atbilst arī kristāliska amonija sulfāta klasifikācijai. Tādējādi granulēšanas procesa rezultātā preces tarifa pozīcija nemainās.

Līdz ar to minētajā gadījumā ir piemērojama Regulas 2015/2446 33. panta trešā daļa, saskaņā ar kuru citās valstīs saražots kristāliskais amonija sulfāts (KN kods 3102210000), kuram Latvijā tiek veikta granulēšana, neveicot ķīmisku pārveidi vai citas būtiskas ražošanas darbības, kuru rezultātā mainītos preces būtiskās īpašības vai tās tarifa klasifikācija, saglabā tās valsts izcelsmi, kurā ir iegūta materiālu lielākā daļa, izcelsmi nosakot, pamatojoties uz materiālu svaru.

Atbildot uz iesniedzējas uzdoto 1. jautājumu, vai aprakstītajā ražošanas procesā (trešās valsts (Ķīnas Tautas Republikas) un ES preces apvienošana un granulēšana) gala produkts, granulētais amonija sulfāts (KN kods 3102210000), ir uzskatāms par Latvijas Republikas izcelsmes preci, paskaidrojam.

Iesniegumā aprakstītajā situācijā gala produkts – granulēts kristāliskais amonija sulfāts (KN kods 3102210000) – būs uzskatāms par Latvijas Republikas (Savienības) izcelsmes preci, ja materiālu lielākā daļa ir iegūta ES, pamatojoties uz materiālu svaru.

Atbildot uz iesniedzējas uzdoto 2. jautājumu – vai, veicot šāda produkta eksportu uz trešajām valstīm, uz preces iepakojuma un pavaddokumentos drīkst norādīt preču izcelsmes marķējumu Eiropas Savienībā, izmantojot norādes “Ražots Latvijā”, “Ražots ES” vai “Made in EU”, paskaidrojam.

Regulas Nr. 952/2013 15. panta 2. punkta "a" apakšpunktā ir noteikts, kad persona muitas dienestiem iesniedz muitas deklarāciju, pagaidu uzglabāšanas deklarāciju, ievešanas kopsavilkuma deklarāciju, izvešanas kopsavilkuma deklarāciju, reeksporta deklarāciju vai reeksporta paziņojumu, vai pieteikumu atļaujas vai jebkura cita lēmuma saņemšanai, attiecīgā persona kļūst atbildīga par deklarācijā, paziņojumā vai pieteikumā sniegtās informācijas pareizību un pilnīgumu.

No minētās tiesību normas konstatējams, ka informācijai, kas tiek sniegta muitas dienestiem, ir jābūt patiesai.

Līdz ar to informācijai par preču izcelsmi, kas norādīta muitas iestādē iesniegtajos dokumentos, ir jāatbilst faktiskajai situācijai.

Ja iesniegumā norādītās preces pēc to pārstrādes būs uzskatāmas par Savienības izcelsmes precēm saskaņā ar Regulas 2015/2446 33. panta trešo daļu, tad muitas iestādē iesniegtajos dokumentos drīkst norādīt atbilstošo preču izcelsmes marķējumu.

Atbildot uz iesniedzējas uzdoto 3. jautājumu, – par tiesiski noteikto izmantoto izejvielu vērtības vai svara procentuālo attiecību starp Ķīnas Tautas Republikas un ES izcelsmes produktiem, lai gala produktam varētu tiesiski piešķirt Latvijas Republikas (ES) izcelsmi, ja preces KN kods nemainās un process ietver granulēšanu, paskaidrojam.

Iesniegumā aprakstītajā situācijā ir piemērojama Regulas 2015/2446 33. panta trešā daļa, saskaņā ar kuru preces saglabā tās valsts izcelsmi, kurā ir iegūta materiālu lielākā daļa, izcelsmi nosakot pamatojoties uz materiālu svaru.

Normatīvie akti nenosaka procentuālo attiecību starp trešās valsts izcelsmes un ES izcelsmes produktiem.

Atbildot uz iesniedzējas uzdoto 4. jautājumu, vai aprakstītais process – divu identisku KN kodu preču mehāniska sajaukšana un sekojoša granulēšana (fizikālās formas maiņa), pārsniedz Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2015/2446 34. pantā noteikto "minimālo darbību" sliekšni un ir kvalificējama kā būtiska pārstrāde, paskaidrojam.

Regulas 2015/2446 34. panta pirmajā daļā ir noteiktas minimālās darbības, kas netiek uzskatītas par būtisku ekonomiski pamatotu pārstrādi vai apstrādi izcelsmes piešķiršanas nolūkos.

Regulas 2015/2446 34. panta pirmajā daļā noteikts, ka turpmāk minētais netiek uzskatīts par būtisku ekonomiski pamatotu pārstrādi vai apstrādi izcelsmes piešķiršanas nolūkos:

a) darbības, lai nodrošinātu produktu saglabāšanu labā stāvoklī, tos pārvadājot un uzglabājot (vēdināšana, izklāšana, žāvēšana, bojāto daļu atdalīšana un tamlīdzīgas darbības), vai darbības, kas atvieglo sūtīšanu vai pārvadāšanu;

b) vienkāršas darbības – putekļu noslaucīšana, sijāšana vai vītīšana, šķirošana, klasificēšana, saskaņošana, mazgāšana, sagriešana;

c) iepakojuma maiņa, kā arī sūtījumu sadalīšana un salikšana, vienkārša iepildīšana pudelēs, bundžās, flakonos, maisos, kārbās vai kastēs, piestiprināšana pie kartītēm vai plāksnēm, kā arī citas vienkāršas iepakojšanas darbības;

d) preču iesaiņošana komplektos vai ansambļos vai sagatavošana pārdošanai;

e) marķējuma, etiķešu vai citu tamlīdzīgu atšķirības zīmju piestiprināšana produktiem vai to iepakojumam;

f) vienkārša produktu daļu salikšana, lai veidotu gatavu produktu;

g) demontāža vai lietojuma maiņa;

h) divu vai vairāku a) līdz g) punktā norādīto darbību apvienojums.

Iesniegumā aprakstītajā situācijā ir iespējams izmantot Eiropas Komisijas norādījumus saskaņotai “pēdējās būtiskās pārveidošanas” pamatprincipa interpretācijai, saskaņā ar kuriem KN pozīcijā 3102 klasificētām precēm noteiktais izcelsmes kritērijs ir “*CTH*” (*Change of Tariff Heading*) jeb maiņa uz konkrēto pozīciju no kādas citas pozīcijas un šādas darbības: ķīmiskā reakcija, attīrīšana, standarta materiālu ražošana, izomēru atdalīšana. Saskaņā ar iesniegumā sniegto informāciju, tiks sajauktas divas vienādas izejvielas un mainītas to fizikālās īpašības – forma, bet netiks mainīts ķīmiskais sastāvs un KN pozīcija, līdz ar to ir piemērojams Regulas 2015/2446 33. panta trešajā daļā noteiktais, un izcelsmes vieta ir nosakāma, ņemot vērā materiālu lielākās daļas iegūšanas vietu, pamatojoties uz materiālu svaru.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 15. panta 2. punkta “a” apakšpunkts, 60. panta 2. punkts, 201. panta 3. punkts, Komisijas 2015. gada 28. jūlija Deleģētās regulas (ES) 2015/2446, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem, 32., 33., 34. pants, 22-01. pielikums.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

B. Šmite-Roķe

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Kundziņa 67120830
Ilga.Kundziņa@vid.gov.lv